

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

100 10 PRAHA 10 – VRŠOVICE, Vršovická 65

V Praze dne 10. 12. 2014

Č.j.: 87334/ENV/14

ZÁVĚR ZJIŠŤOVACÍHO ŘÍZENÍ

podle § 7 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)

Identifikační údaje:

Název:

Pokračování těžby v lomu Bernartice

Charakter záměru:

Pokračování těžby stavebního kamene – serpentinitu (hadce) v chráněném ložiskovém území Borovsko (02740000). Záměrem je zahloubení lomu v celé ploše o jednu etáž (5. etáž) a rozšíření lomu o 4,24 ha. Rozšíření lomu se předpokládá v partiích výhradního ložiska nevyhrazeného nerostu (rozšíření dobývacího prostoru o 2,39 ha a partií bloku č. 5 s následnou hornickou činností) a rovněž v partiích nevýhradního ložiska nevyhrazeného nerostu (rozšíření partií na územní rozhodnutí o 1,85 ha s následnou činností prováděnou hornickým způsobem). Způsob těžby a úpravy suroviny se oproti stávajícímu stavu nezmění. Těžba bude i nadále prováděna v jámovém lomu. Primární rozpojování horniny bude prováděno clonovými odstřely s četností 15 – 20 x ročně. Sekundární rozpojování velkých kusů rubaniny bude prováděno bouracím kladivem. Surovina bude upravována částečně stávající stacionární technologickou linkou umístěnou v jižní části dobývacího prostoru a částečně mobilní drtící a třídící linkou umístěnou dle potřeby přímo na dně lomu. Výrobky budou i nadále skladovány ve stávajících boxech při jihozápadní hranici dobývacího prostoru, menší objemy drceného kameniva mohou být dočasně umístěny v blízkosti mobilní linky přímo v lomu. Expedice výrobků bude prováděna výhradně nákladní automobilovou dopravou.

Kapacita (rozsah) záměru:

Maximální výše roční těžby bude do 500 tis. t (181 tis. m³). Průměrná výše roční těžby bude cca 300 tis. t (110 tis m³). Vytěžitelné zásoby suroviny (ponížené o předpokládané ztráty v zahloubení a zejména v rozšíření a výkliz) byly vypočteny ve výši 3 633 440 m³ (10 028 294 t). Celkový objem skrývky bude 64 146 m³, z toho humusovité skrývky bude 4 517 m³ a rypatelné skrývky bude 59 629 m³.

Umístění: kraj: Středočeský
obec: Bernartice
k. ú.: Borovsko, Bernartice u Dolních Kralovic

Zahájení, ukončení: zahájení: 2015
dokončení: I. fáze: rok 2015 – 2021
II. fáze: rok 2020 – 2035

Oznamovatel: SHB, s.r.o.
Bernartice 97
257 65 Čechtice

Zpracovatel oznámení: Ing. Josef Charouzek ml. (*držitel autorizace dle § 19 zákona*)

Záměr „Pokračování těžby v lomu Bernartice“ naplňuje dikci bodu 2.3 (Těžba ostatních nerostných surovin – nový dobývací prostor; těžba ostatních nerostných surovin nad 1 000 000 tun/rok; těžba rašeliny na ploše 150 ha a více) kategorie I přílohy č. 1 k zákonu, jako změna záměru dle § 4 odst. 1 písm. b) zákona a dikci bodu 2.5 (Těžba nerostných surovin 10 000 až 1 000 000 tun/rok; těžba rašeliny na ploše do 150 ha) kategorie II přílohy č. 1 k zákonu.

Dle § 7 zákona bylo provedeno příslušným úřadem zjišťovací řízení, jehož cílem bylo zjištění, zda záměr bude mít významný vliv na životní prostředí a zda bude posuzován podle zákona. Příslušným úřadem k zajištění zjišťovacího řízení bylo Ministerstvo životního prostředí, odbor výkonu státní správy I.

Na základě informací uvedených v oznámení, písemných vyjádření dotčených správních úřadů, dotčených územních samosprávných celků a zjišťovacího řízení provedeného podle zásad uvedených v příloze č. 2 k zákonu dospěl příslušný úřad k závěru, že záměr

„Pokračování těžby v lomu Bernartice“

nemá významný vliv na životní prostředí a **nebude** posuzován podle zákona.

Podmínky závěru zjišťovacího řízení:

1. Ve fázi realizace a provozu záměru omezovat emise tuhých znečišťujících látek na všech místech a při všech operacích, kde dochází k jejich emisím. Pro snížení vzniku prašnosti minimalizovat zásoby vytěženého materiálu a ostatních potenciálních zdrojů prašnosti a v případě nepříznivých meteorologických podmínek je udržovat ve vlhkém stavu. Příjezdové a manipulační komunikace a pojezdové plochy provozovny pravidelně čistit a za suchého počasí kropit, kola nákladních automobilů před výjezdem z areálu očistit. Při exportu materiálů, které by mohly při přepravě z korby nákladního automobilu prášit, korbu překrýt plachtou nebo materiál zvlhčit. Nadále dodržovat ostatní stávající opatření ke snižování prašnosti z provozu.

2. Eliminovat riziko znečištění vodního zdroje Želivka (způsobem těžby a sklonem vytěženého terénu, se skrývkami nakládat tak, aby nemohlo dojít ke splavení zemin do nádrže, udržovat funkčnost usazovací nádrže důlních vod s odlučovačem ropných látek, po ukončení těžby skrývku a vnitřní výkliz z lomu ukládat na svahy odvrácené od vodárenské nádrže tak, aby bylo zabráněno splachům do nádrže).
3. Pro možnost následného hodnocení vlivů těžby a upřesnění výpočtu doby zatápění lomu zavést alespoň půlroční sledování úrovní hladin podzemní vody na pozorovacích objektech V 102/H, V 103, V 8, zajistit měsíční sledování čerpaných důlních vod (např. instalací vodoměru na výtlačném potrubí) a provádět minimálně 1x měsíčně zápisy kubatur (nebo stavu vodoměru) do knihy odvodňování.
4. Odvádění srážkových vod a přítoků podzemních vod zajistit odtokem k čerpací jímce.
5. V případě zvyšujících se přítoků důlních vod v době rozšiřování směrem k západu provést měření postupných profilových průtoků na tomto toku.
6. Z důvodu návaznosti na platné rozhodnutí o povolení nakládání s vodami se doporučuje ve 2 letech následujících od vydání nových podmínek vypouštění důlních vod, uskutečnit současná stanovení NEL i uhlovodíků C₁₀-C₄₀. Rovněž se doporučuje při rozborech sledovat tyto složky: v přechodném období NEL a uhlovodíky C₁₀-C₄₀, dále jen uhlovodíky C₁₀-C₄₀, NL, RL, pH, CHSK-Mn, N-NO₃, N-NO₂, N-NH₄.
7. Techniku udržovat v dobrém technickém stavu. Nebezpečí havarijních situací minimalizovat vhodným zabezpečením strojů proti úniku ropných látek a dodržováním správných pracovních postupů a pokynů, týkajících se provozu strojového parku, dodržováním bezpečnostních opatření, pravidelnou a preventivní údržbou veškeré mechanizace, modernizací strojového parku apod. V případě havárie postupovat dle havarijního plánu.
8. Používat stroje a zařízení s příznivými akustickými charakteristikami. Provádět pravidelnou kontrolu strojů a mechanizace z hlediska zvýšené hlučnosti při opotřebení některých součástí.
9. Hlučné práce neprovádět mezi 6. a 7. hodinou ranní a po 17. hodině večerní. Omezit provádění nejhlučnějších prací na kratší časový úsek v rámci celodenní pracovní doby.
10. Skryté zeminy (hrabanka, ostatní humózní skrývky) z ploch rozšíření řádně uložit a zabezpečit proti degradaci či zcizení. Upřednostňovat okamžité využití skrývaných humózních půd před jejich deponováním, pokud to bude možné. Dočasné deponie humózních materiálů ponechané delší dobu bez zásahu zatravnit a pravidelně kosit. Skrytou lesní hrabanku využít co nejhospodárněji v souladu s podmínkami příslušných orgánů ochrany lesa, které budou zakotveny v navazujících rozhodnutích k odnětí pozemků z pozemků určených k plnění funkcí lesa. Skrývky využít k sanaci a rekultivaci území po těžbě v partiích po technickoadministrativním zázemí lomu a vysadit do nich opět dřeviny, event. je zatravnit.
11. Účastnit se periodického sledování dopadů provozu v lomu a podporovat lesnickopěstební a ochranná opatření ve vzdálenosti 200 m od budoucí hrany lomu. V takto vymezeném prostoru aktivním managementem (primárními kroky péče jsou: zdravotní výběr, podpora přirozeného zmlazení, podsadby melioračních a zpevňujících dřevin a jejich ochrana proti zvěři) zvýšit výškovou diferenciaci lesa a tedy i stabilitu porostního prostředí.
12. Za zabrané lesní porosty provést po dotěžení v rámci rekultivace náhradní výsadbu lesního porostu v partiích stávajícího technickoadministrativního zázemí lomu.

13. S ohledem na co největší snahu o minimalizaci rušení fauny v porostech dřevin a umožnění jejího přesunu na náhradní stanoviště provádět kácení dřevin a skrývkové práce v mimohnízdním, resp. v mimovegetačním období. Zábory nových ploch a průběžné skrývky tedy provádět v období od října do února s ohledem na klimatické podmínky v příslušném roce.
14. Na plochách s ukončenou sanací bez prodlení provádět biologickou rekultivaci. V nově ozeleněných plochách (lesních výsadeb, nelesní zeleně, travinobylinného porostu) pečovat průběžně o založené porosty.
15. Během těžby a s ní souvisejících skrývkových pracích i v rámci rekultivace po těžbě průběžně provádět opatření k omezení výskytu ruderních a invazních rostlinných druhů.
16. V případě nálezu likvidovat invazivní porosty trnovníku akátu (*Robinia pseudacacia*) nebo jiných nevhodných (nepůvodních) druhů rostlin.
17. Po ukončení těžby v jednotlivých dílčích plochách, resp. průběžně „za zády“ těžby, provádět sanaci a rekultivaci území podle Souhrnného plánu sanace a rekultivace (GET s.r.o., Marta Lopatová a Ing. Josef Charouzek, květen 2014), postupně technicky a biologicky rekultivovat celou plochu dotčenou těžbou a v souvislosti s těžbou.
18. K sanačním pracím nevyužívat žádné cizorodé ani jiné inertní odpady z jiných lokalit.

Odůvodnění:

Ke zveřejněnému oznámení se během zjišťovacího řízení vyjádřily následující subjekty:

- Středočeský kraj;
- Obec Bernartice;
- Krajský úřad Středočeského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství;
- Městský úřad Vlašim, odbor životního prostředí;
- Krajská hygienická stanice Středočeského kraje se sídlem v Praze;
- Česká inspekce životního prostředí, Oblastní inspektorát Praha;
- Obvodní báňský úřad pro území Hlavního města Prahy a kraje Středočeského;
- Povodí Vltavy, státní podnik;
- Ministerstvo životního prostředí, odbor výkonu státní správy I;
- Ministerstvo životního prostředí, odbor ochrany ovzduší;
- Ministerstvo životního prostředí, odbor ochrany vod;
- Ministerstvo životního prostředí, odbor geologie;
- Ministerstvo životního prostředí, odbor odpadů.

Vyjádření veřejnosti ani občanských sdružení podle § 23 odst. 9 zákona nebyla uplatněna.

Stručné shrnutí vyjádření a připomínek ke zveřejněnému oznámení:

Středočeský kraj ze dne 8. 9. 2014

Při splnění podmínek obsažených v části D.IV a F oznámení záměru se záměrem souhlasí a nemá připomínky.

Relevantní opatření navržená v kapitole D IV. oznámení záměru jsou součástí podmínek závěru zjišťovacího řízení.

Obec Bernartice ze dne 11. 9. 2014

Sděluje, že k oznámení záměru nemá žádné připomínky a požadavky a nepožaduje další posuzování záměru dle zákona, pokud budou respektována opatření navržená v kapitole D IV. a části F oznámení záměru.

Konstatuje následující. Kamenolom existuje na území obce Bernartice řadu let, byl významným dodavatelem kamene již při stavbě dálnice D1 a pokračování těžby je v souladu s územním plánem obce Bernartice. Kamenolom je významným lokálním zaměstnavatelem, vlivy spojené s provozem lomu obec Bernartice nepovažuje vzhledem k poloze lomu za významné, pokud nedojde k navýšení těžby oproti současnosti.

Relevantní opatření navržená v kapitole D IV. oznámení záměru jsou součástí podmínek závěru zjišťovacího řízení.

Krajský úřad Středočeského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, ze dne 9. 9. 2014

Z hlediska zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 114/1992 Sb.“) konstatuje, že z hlediska zvláště chráněných území (přírodní rezervace, přírodní památky) a regionálních územních systémů ekologické stability (dále jen „ÚSES“) nemá žádných připomínek. Biologický průzkum, který je nedílnou součástí oznámení záměru, zmiňuje ze zvláště chráněných živočichů slepýše křehkého, zmiji obecnou a čmeláka. Podmínky ochrany zvláště chráněných druhů živočichů jsou uvedeny v § 50 zákona č. 114/1992 Sb. Upozorňuje, že v případě škodlivého zásahu do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů v navrhované lokalitě je nutné před realizací záměru nejprve požádat orgán ochrany přírody o udělení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných živočichů dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb.

Z hlediska zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 201/2012 Sb.“) uvádí, že kamenolomy jsou dle kódu 5.11. přílohy č. 2 k zákonu č. 201/2012 Sb. zařazeny jako vyjmenované stacionární zdroje znečišťování ovzduší. Provozovatel je proto povinen řídit se ustanoveními § 17 zákona č. 201/2012 Sb., kterými se stanovují povinnosti provozovatele související s ochranou ovzduší. Vzhledem k charakteru záměru je nutné, aby se provozovatel důsledně věnoval omezování emisí tuhých znečišťujících látek na všech místech a při všech operacích, kde dochází k jejich emisím. Pro snížení vzniku prašnosti musí být zásoby vytěženého materiálu a ostatních potenciálních zdrojů prašnosti minimalizovány a v případě nepříznivých meteorologických podmínek udržovány ve vlhkém stavu. Příjezdové a manipulační komunikace a pojezdové plochy provozovny musí být pravidelně čištěny a za suchého počasí kropeny, kola nákladních automobilů musí být před výjezdem z areálu očištěna. Při exportu materiálů, které by mohly při přepravě z korby nákladního automobilu prášit, je třeba korbu překrýt plachtou nebo materiál zvlhčit.

Z hlediska zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 185/2001 Sb.“) souhlasí s realizací záměru za předpokladu, že sanace a rekultivace lomu bude provedena navrhovaným způsobem a při nakládání s odpady vzniklými z vlastního provozu bude postupováno v souladu se zákonem č. 185/2001 Sb. a příslušnými prováděcími vyhláškami.

Z hlediska zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 254/2001 Sb.“), nemá připomínky. Upozorňuje, že je třeba, aby vlastník lomu, případně provozovatel, podal před realizací rozšíření těžby ke kompetentnímu vodoprávnímu úřadu podle § 107 písm. i) zákona

č. 254/2001 Sb. žádost o stanovení způsobu a podmínek vypouštění důlních vod do vod povrchových – příloha č. 23 k vyhlášce Ministerstva zemědělství č. 432/2001 Sb., o dokladech žádosti o rozhodnutí nebo vyjádření a o náležitostech povolení, souhlasů a vyjádření vodoprávního úřadu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška MZe č. 432/2001 Sb.“).

Relevantní připomínky jsou zohledněny v podmínkách závěru zjišťovacího řízení.

Městský úřad Vlašim, odbor životního prostředí, ze dne 17. 9. 2014

Z hlediska ochrany lesa konstatuje, že při rozšíření těžby v lomu Bernartice bude zasahováno do pozemků určených k plnění funkcí lesa (dále jen „PUPFL“). K rozšíření těžby bude nutno požádat o vydání závazného stanoviska v ochranném pásmu lesa a o dočasné či trvalé odnětí z PUPFL z důvodu těžby.

Z hlediska ochrany přírody a krajiny uvádí, že při rozšíření těžby v lomu Bernartice bude zasahováno do významného krajinného prvku (dále jen „VKP“) les. K rozšíření těžby bude nutno požádat o vydání závazného stanoviska k zásahu do VKP.

Z hlediska ochrany vod uvádí, že rozšířením těžby v lomu Bernartice dojde ke změně v množství nakládání s vodami dle platného „Rozhodnutí o nakládání s vodami“ ze dne 2. 10. 2012 č. j. ZIP 17075/12-3117/2012 PeV. Je třeba požádat o změnu tohoto rozhodnutí. K žádosti je třeba doložit povinné doklady dle vyhlášky MZe č. 432/2001 Sb.

Z hlediska ochrany zemědělského půdního fondu, ochrany ovzduší, odpadového hospodářství a státní památkové péče nemá připomínek.

Vzhledem k obsahu vyjádření ponecháno bez komentáře.

Krajská hygienická stanice Středočeského kraje se sídlem v Praze ze dne 15. 9. 2014

Se záměrem souhlasí, uvádí, že oznámení záměru je z hlediska zájmů ochrany veřejného zdraví zpracováno uspokojivým způsobem. Konstatuje, že nebyl negativně dotčen zájem, který jakožto místně příslušný orgán ochrany veřejného zdraví chrání a byl shledán soulad se všemi požadovanými předpisy.

Vzhledem k obsahu vyjádření ponecháno bez komentáře.

Česká inspekce životního prostředí, Oblastní inspektorát Praha, ze dne 5. 9. 2014

Uplatňuje k oznámení záměru zásadní připomínky z hlediska ochrany přírody a ochrany lesa a požaduje je zohlednit v dokumentaci vlivů záměru na životní prostředí.

Z hlediska ochrany přírody uvádí následující. Záměr rozšíření těžby stavebního kamene spatřuje již ve své podstatě jako problematický a z hlediska zájmů ochrany přírody, přírodního prostředí i širších environmentálních vazeb dané lokality jako rizikový a nežádoucí. To je plně v souladu s dílčími závěry v záměru obsaženého biologického hodnocení, platným plánem péče o sousední národní přírodní památku (dále jen „NPP“) Hadce u Želivky, managementovými pravidly evropsky významné lokality (dále jen „EVL“) Želivka, ekologických sítí ČR v nadregionálním i lokálním měřítku a v neposlední řadě pak s konkrétními ustanoveními zákona č. 114/1992 Sb. Předkládaný záměr se s danou realitou vyrovnává evidentně jednostranně, tendenčně a účelově. Význam mimořádné geologické, biologické a krajinářské hodnoty širší lokality nedostatečně a zavádějícím způsobem interpretuje, místy bagatelizuje a desinterpretuje. Naprosto je například upozaděn přímý dopad záměru na VKP vodní tok a VKP údolní nivu bezejmenného potoka – přítoku vodní nádrže Švihov v severozápadním kvadrantu zájmového území. Horninově vysoce specifické

serpentinitové podloží je typické svojí strohostí a modifikacemi na takovéto horniny vázané bioty, argumentace počty taxonů je zde navýsost pochybná a svědčí o předkladatelově nepochopení základních ekologických principů. Případné rozšíření těžebních prostorů dle záměru by dále přímo i nepřímo kolidovalo s doposud relativně zachovalou kontinuitou zájmového území, jehož důležitost a význam reprezentují v těsném sousedství se nacházející prioritní environmentální kategorie, konkrétně disjunktivní NPP Hadce u Želivky, EVL, bazální strukturní prvek migrační a ekologické sítě ČR (mj. nadregionální biokoridor ÚSES) a mimořádně důležitá migrační trasa bioty mezi dálnicí a vodní nádrží Želivka). Podložené obavy z realizace záměru vzbuzuje návaznost na vodárensky strategickou nádrž a její ochranné pásmo, jejichž hydrologické a hydrogeologické vazby po případné realizaci záměru sám navrhovatel přiznává. Lze závěrem shrnout podstatný nepřímý potenciální dopad předkládaného záměru na stávající přírodní prostředí akvatické, semiakvatické, ale rovněž unikátní terestrické územní jednotky, a sice v jejím bezprostředním i širším prostorovém kontextu, včetně aspektů historických a kulturně-estetických. Vzhledem k výše uvedenému inspekce s realizací záměru nesouhlasí.

Z hlediska ochrany lesa ve smyslu zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 289/1995 Sb.“), nedoporučuje rozšíření těžební plochy a pokračování těžby na lesním pozemku p.č. 326/1 v k.ú. Borovsko. Navrhovaným rozšířením by došlo k dlouhodobému nežádoucímu záboru předmětného lesního pozemku v blízkosti vodní nádrže Želivka a k významnému ovlivnění životního prostředí v lesích v dané oblasti s přímým dopadem na plnění mimoprodukčních funkcí lesů a stabilitu okolních lesních porostů. Nejvíce by došlo k negativnímu ovlivnění funkce půdoochranné a vodohospodářské. Les, dle § 1 zákona č. 289/1995 Sb., je národním bohatstvím, tvořícím nenahraditelnou složku životního prostředí. Stát prostřednictvím svých výkonných orgánů by měl v maximální míře chránit lesní pozemky, jakožto důležitou a nenahraditelnou součást životního prostředí. Obdobné záměry je přípustné realizovat z hlediska plnění ekologických funkcí na méně hodnotných pozemcích. V daném případě není z pohledu oddělení ochrany lesa žádoucí těžbu kamene rozšiřovat. Inspekce poukazuje na skutečnost, že se jedná o kolizi se zájmy vyplývajícími ze zákona č. 289/1995 Sb.

Na základě vyjádření České inspekce životního prostředí (dále jen „ČIŽP“) předložil zpracovatel oznámení příslušnému úřadu doplnění informací a reakci na připomínky oddělení ochrany přírody a oddělení ochrany lesa ČIŽP. Příslušný úřad dospěl po provedení zjišťovacího řízení podle zásad uvedených v příloze č. 2 k zákonu a s ohledem na doplnění informací a reakci na připomínky oddělení ochrany přírody a oddělení ochrany lesa ČIŽP oznamovatelem záměru k závěru, že veškeré připomínky k ochraně přírody a ochraně lesa uvedené ve vyjádření ČIŽP je možno účinně a beze zbytku řešit v následujících fázích přípravy záměru. Součástí podmínek závěru zjišťovacího řízení jsou příslušná opatření k ochraně ovzduší, vod, přírody a krajiny, fauny a flóry apod.

I. Komentář zpracovatele oznámení (Ing. Josef Charouzek, RNDr. Adam Věle, Ph.D., Praha, 30. 9. 2014) k vyjádření oddělení ochrany přírody ČIŽP:

- 1) *Biologické posouzení záměru je součástí oznámení (příloha č. 4). Závěry biologického hodnocení realizaci záměru připouštějí. V rámci 6 terénních šetření na lokalitě v průběhu 2 vegetačních sezon je nadstandardním způsobem lokalita botanicky i zoologicky zmapována. Z botanického hlediska nelze vznést žádné připomínky, nebyly nalezeny žádné zvláště chráněné druhy. Z faunistického hlediska byli nalezeni zástupci rodu Bombus (Bombus terrestris – čmelák zemní, Bombus pratorum – čmelák luční), jsou zařazeni do kategorie zvláště chráněných druhů dle vyhlášky MŽP č. 395/1992 Sb.,*

kteřou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, a to jako ohrožené druhy. V rámci dalších povolovacích procesů bude standardně požádán příslušný orgán ochrany přírody o udělení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů živočichů dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb. a dojde k jejímu udělení či neudělení. Plán péče o NPP Hadce u Želivky zmiňuje těžbu nerostných surovin pouze v kapitole „2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti“. V této kapitole je popsána ochranná významnější vegetace rostoucí ve dvou bývalých opuštěných lomech a informace, že stanovené chráněné ložiskové území zasahuje do ochranného pásma a jednoho segmentu NPP. V plánu péče není uvedena žádná zmínka o negativním vlivu těžby v ochranném pásmu, natož v jeho okolí. Návrh managementu pro EVL Želivka se zabývá pouze ochranou bolena dravého a managementem lesních porostů (kácení nevhodných a výsadba vhodných druhů). Z vyjádření Krajského úřadu Středočeského kraje (viz část H oznámení záměru, stanovisko orgánu ochrany přírody podle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., č.j. 175706/2013/KUSK, ze dne 17. 12. 2013) vyplývá, že záměr nebude mít na EVL Želivka významný negativní vliv. Územní systém ekologické stability v okolí záměru (nadregionální biokoridor Údolí Sázavy a regionální biocentrum Borovsko) je znázorněn na obr. č. 14 v kap. C 1.1. oznámení záměru. Je zřejmé, že dobývací prostor do tohoto systému nijak přímo nezasahuje. Vyloučit tak lze přímé i nepřímé vlivy zvětšení dobývacího prostoru, neboť oproti současnému stavu nedojde k přiblížení záměru k prvkům ÚSES. Pouze okrajově (cca 20 m) do nadregionálního biokoridoru ÚSES zasahuje činnost prováděná hornickým způsobem. U nadregionálních koridorů nejsou stanoveny minimální parametry. Obecně uznávaná metodika však např. u regionálních biokoridorů lesních typů umožňuje jejich přerušování až na 150 m. Nový zásah v délce 20 m do nadregionálního biokoridoru by tedy neměl mít na jeho funkčnost zásadní vliv. Dle údajů uvedených v textu oznámení, jež jsou založeny na odborných posudcích (rozptylová studie, biologické hodnocení, hydrogeologie, viz přílohy č. 2, č. 4, č. 6), nedojde k ovlivnění obecně chráněných částí přírody a krajiny (VKP vodní toky a údolní nivy), mimo VKP les. V rámci dalších povolovacích procesů bude standardně příslušný orgán ochrany přírody požádán o závazné stanovisko k zásahu do významného krajinného prvku dle § 4 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb.

- 2) ČIŽP vyzdvihuje geologické, biologické a krajinářské hodnoty širší lokality. Jde ovšem o okolí zájmového území těžby, kam vlivy záměru zasahovat zcela jistě nebudou, což dokládají odborné studie (např. aktualizované hydrogeologické posouzení rozšíření a zahloubení lomu na 365 m n. m., biologické posouzení záměru, hodnocení vlivu investičního záměru na pozemky určené k plnění funkcí lesa, posouzení vlivu navrhované stavby na využití území a krajinný ráz, viz přílohy č. 6, č. 4, č. 7, č. 5 oznámení záměru), a ne o poměrně strohé zájmové území těžby s druhotným lesem.
- 3) Problematika VKP vodoteče a VKP údolní nivy bezejmenného potoka byla podrobně řešena v prosinci 2013 s Krajským úřadem Středočeského kraje. Autorizovaným hydrogeologem a těžební společností byly doplněny některé informace (vodoteč slouží k vypouštění důlních vod, z lomu čerpaná důlní voda přes usazovací nádrž a filtry dotuje tuto vodoteč vodou vhodných parametrů, jinak by byla vodoteč bez čerpané vody z lomu ve svých vrchních partiích nejbližší záměru v suchých obdobích roku zcela suchá). Na základě doplněných informací a dalších podkladů bylo vydáno stanovisko orgánu ochrany přírody podle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. (viz část H oznámení záměru, viz výše). Z tohoto stanoviska je zřejmé, že záměrem nedojde ani k významnému ovlivnění předmětu ochrany. Těžbou vůbec nedojde k přímému kontaktu s vodotečí. Těžbou nebude

zasažena ani údolní niva, protože skrývková etáž je plánována do úrovně 401 m n. m., což je několik výškových metrů od spádnice údolí v nejbližší partii tohoto údolí.

- 4) Kontinuita území již byla těžební činností ovlivněna. Předkládaný záměr ve vztahu k prostorovému uspořádání zmíněných environmentálních kategorií těžební prostor prodlužuje, nikoli rozšiřuje. Migrační trasa tak nebude nijak významně narušena. Rozšíření lomu mezi dálnici a hodnotné části přírody by mělo mnohem znatelnější negativní vliv.
- 5) K ovlivnění strategické vodárenské nádrže a jejího ochranného pásma je třeba uvést, že na základě odborné studie „Aktualizované hydrogeologické posouzení rozšíření a zahloubení lomu na 365 m n. m.“ (viz příloha č. 6 oznámení záměru), zpracované autorizovaným hydrogeologem RNDr. Ivanem Korošem, a na základě jednání s Povodím Vltavy s.p. byl lom omezen plošně (navrhované rozšíření lomu je koncipováno tak, aby nebylo ochranné pásmo stupně I vůbec dotčeno) i hloubkově na úrovni 365 m n. m. Surovina je samozřejmě i níže, ale z hlediska ovlivnění byla přijata kompromisní varianta nadmořské výšky dna lomu řešeného v oznámení záměru. Hydrogeologické posouzení vyčísľuje jak předpokládané hodnoty přítoků, tak i konkrétní parametry vypouštěných vod (na základě rozborů stávajících i těch, jež je třeba zajistit v rámci vypouštění do budoucna). Záměr je přijatelný jak autorizovaným hydrogeologem, tak vodohospodáři (Povodím Vltavy s.p.), tak i oddělením ochrany vod ČIŽP.
- 6) Vliv na akvatické a semiakvatické prostředí je vyloučen odborným hydrogeologickým posudkem (viz výše). Vliv na terestrické jednotky nastane intenzivně pouze v místě záměru. K výraznějšímu ovlivnění migrací ani krajinné struktury nemůže pouhým rozšířením lomu dojít (viz výše bod 1.). Historický aspekt ovlivnění nebude, nejedná se o nový záměr, pouze o rozšíření lomu, jehož vznik je datován již do roku 1939. Rozšíření lomu není tak silně rušivým zásahem jako otvírka lomu nového. Kulturně estetická složka je značně subjektivní. Považuje-li se lom za negativní prvek v krajině, je nutné opět zdůraznit jeho dlouhodobou přítomnost.

Na závěr je nutné zdůraznit, že ovlivnění dané lokality těžbou bude stejné jako v současné době a je zřejmé, že chráněné biotopy jsou dostatečně vzdálené a ovlivněny nebudou.

II. Komentář zpracovatele oznámení (Ing. Josef Charouzek, Ing. Jan Klíma, Praha, 30. 9. 2014) k vyjádření oddělení ochrany lesa ČIŽP:

- 1) Vlivy na les jsou podrobně popsány ve studii „Hodnocení vlivu investičního záměru na pozemky určené k plnění funkcí lesa“ (viz příloha č. 7 oznámení záměru). Porosty těsně za hranou rozšířeného lomu budou vystaveny obdobným abiotickým podmínkám jako porostní stěny v předchozích etapách těžby serpentinitu. S jistotou lze očekávat vznik funkčního porostního okraje z přirozeného zmlazení a nárostů. Navíc jsou navržena aktivní opatření v prostoru, kde by pro silnou travní buřň byl tento proces poněkud zdlouhavý. Lze vypracovat projekt s výkazem výměr, přesnou specifikací opatření a detailní lokalizací. Rozšíření lomu o plochu 4,24 ha bude mít na ponechané porosty slabý, v počáteční fázi na SZ a Z straně až silný negativní vliv do vzdálenosti přibližně 100 m od hranice dobývacího prostoru (dále jen „DP“). Po stabilizaci jednotlivých porostních složek, která nastane ještě před dotěžením ložiska v DP, dojde ke stabilizaci celého prostoru a snížení vlivu na neutrální. Neutrální vliv má investiční záměr na porosty nad zmíněných 100 m od hranice dobývacího prostoru. Z pohledu lesnickohospodářského lesní prostředí pozemku č. 326/1 v k. ú. Borovsko v dotčené části nikterak výjimečné není. Případné škody lze tedy dle platných legislativních předpisů kvantifikovat a uvést je do souladu s ustanoveními zákona č. 289/1995 Sb. Ve výše uvedené studii jsou uvedena konkrétní opatření k posílení mimoprodukčních funkcí lesa

v okolí lomu, která nevyplývají z ustanovení zákona č. 289/1995 Sb. Závěry studie jsou respektovány v oznámení záměru (viz kapitola D.IV. a F) a jsou zařazeny do podmínek a opatření pro fázi provádění hornické činnosti a činnosti prováděné hornickým způsobem jako body 16. a 17. (Spoluúčast investora na periodickém sledování dopadů provozu v lomu a na podpoře lesnickopěstebních a ochranných opatření ve vzdálenosti 200 m od budoucí hrany lomu, v takto vymezeném prostoru aktivním managementem zvýšit výškovou diferenciaci lesa a tedy i stabilitu porostního prostředí. Primárními kroky péče jsou zdravotní výběr, podpora přirozeného zmlazení, podsadby melioračních a zpevňujících dřevin a jejich ochrana proti zvěři. Za zabrané lesní porosty bude po dotěžení provedena v rámci rekultivace náhradní výsadba lesního porostu v partiích stávajícího technickoadministrativního zázemí lomu na ploše 1,87 ha.).

ČIŽP uvádí, že by došlo k významnému ovlivnění životního prostředí v lesích v dané oblasti. K ovlivnění lesů v širším okolí nedojde (stejně jako dnes k němu nedochází), ovlivněna bude plocha záměru a její bezprostřední okolí (viz výše).

- 2) Pokud jde o ovlivnění funkce půdoochranné, půdoochrannou funkci řeší výše uvedená odborná studie (viz příloha 3 oznámení záměru: Funkční potenciál lesa). Zájmové území je mimo partie s kritickým sklonem, půdoochranným potenciálem i mimo svážná území. Les plní funkci půdoochrannou, pokud se však plocha vytěží, dojde k odstranění půdního horizontu a ochrana pozbývá smyslu. Ponechané části nebudou dotčeny v plnění této funkce a budou ji plnit v dosavadním rozsahu. Před rozšířením lomu se předpokládá rychlý sled těžby dřeva, skrytí zemin a nadloží až po nově vzniklou porostní stěnu, čímž je riziko samovolného transportu zeminy přes povodí směrem k nádrži minimální. Posuzované porosty jsou mýtního stáří a dříve nebo později se zde bude těžit, pokud hospodář využije zákonné lhůty na zalesnění 2 roky a na zajištění 5 let, je například riziko eroze větší než v navrhovaném řešení před těžbou.
- 3) Z hlediska ovlivnění funkce vodohospodářské je třeba uvést, že les samozřejmě zadržuje vodu a opět ji postupně uvolňuje. V případě těžby bude les smýcen a voda ze srážek bude přispívat k tvorbě důlních vod, které jsou postupně odčerpávány přes usazovací nádrž a filtry. Tato voda však dotuje bezejmennou vodoteč, která by byla bez čerpané vody z lomu ve svých vrchních partiích nejbližší záměru po většinu roku zcela suchá. Část vod vodoteče opět zasakuje podél trasy vodoteče a dotuje tak okolí. Vodohospodářské hledisko je řešeno v odborné studii „Aktualizované hydrogeologické posouzení rozšíření a zahloubení lomu na 365 m n. m.“, (dále viz výše, bod I. 5.).
- 4) K připomínce vhodnosti realizace záměru „na méně hodnotných pozemcích“ je nutné uvést, že se surovina nachází právě v partiích řešených v oznámení záměru. Snahou bylo těžbu vymezit v partiích ložiska (ložisko č. 3027400 Bernartice – Borovsko), kde ještě zbývá surovina a v partiích mimo ochranné pásmo vodního zdroje. Dále je třeba odkázat na vyjádření Obvodního báňského úřadu pro území Hlavního města Prahy a kraje Středočeského (viz níže), který konstatuje, že plocha rozšíření lomu se nachází uvnitř chráněného ložiskového území Borovsko 02740000, a že v dotčeném území nebyly vydobyté zásoby výhradního ložiska.
- 5) ČIŽP ve svém vyjádření uvádí, že stát prostřednictvím svých výkonných orgánů by měl v maximální míře chránit lesní pozemky. Konkrétně Ministerstvo zemědělství (jako ústřední orgán státní správy lesů) bude v rámci vydání souhlasu k rozšíření dobývacího prostoru schvalovat i Souhrnný plán sanace a rekultivace, dále příslušný orgán státní správy lesů bude rozhodovat o odnětí lesních pozemků z PUPFL.

Obvodní báňský úřad pro území Hlavního města Prahy a kraje Středočeského ze dne 5. 9. 2014

Konstatuje, že plocha rozšíření lomu se nachází uvnitř chráněného ložiskového území Borovsko 02740000 a s ohledem na skutečnost, že v dotčeném území nebyly vydobyté zásoby výhradního ložiska, nemá k posuzovanému záměru připomínek.

Vzhledem k obsahu vyjádření ponecháno bez komentáře.

Povodí Vltavy, státní podnik, ze dne 8. 9. 2014

Nepovažuje za nutné posuzovat záměr dále dle zákona. Požaduje však respektovat doporučení hydrogeologického posouzení, tzn. eliminovat riziko znečištění vodního zdroje Želivka zejména způsobem těžby a sklonem vytěženého terénu, způsobem nakládání se skrývkami tak, aby nemohlo dojít ke splavení zemin do nádrže a manipulační kázní při udržování funkčnosti usazovací nádrže důlních vod s odlučovačem ropných látek. Po ukončení těžby je nutno skrývku a vnitřní výkliz z lomu ukládat na svahy odvrácené od vodárenské nádrže tak, aby bylo zabráněno splachům do nádrže. Dále požaduje respektovat sledování navržená v hydrogeologickém posouzení pro možnost následného hodnocení vlivů těžby a upřesnění výpočtu doby zatápění lomu (zavést alespoň půlroční sledování úrovní hladin podzemní vody na pozorovacích objektech V 102/H, V 103, V 8, zajistit měsíční sledování čerpaných důlních vod a provádět minimálně 1 x měsíčně zápisy kubatur do knihy odvodňování).

Upozorňuje, že stanovení způsobu a podmínek vypouštění důlních vod spadá podle ustanovení § 107 odst. 1 písm. i) zákona č. 254/2001 Sb. do působnosti příslušného krajského úřadu. Nejedná se v tomto případě o vypouštění odpadních vod, jak je uvedeno v rozhodnutí Městského úřadu Vlašim, odboru životního prostředí, č. j. ZIP-17075/12-3117/2012/PeV, ze dne 2. 10. 2012.

Relevantní připomínky jsou zohledněny v podmínkách závěru zjišťovacího řízení.

Ministerstvo životního prostředí, odbor výkonu státní správy I, ze dne 10. 9. 2014

Uvádí, že k rozšíření dobývacího prostoru s názvem Borovsko, ev. č. 70723, stanoveného pro ložisko č. 3027400 Bernartice – Borovsko, vydalo Ministerstvo životního prostředí, odbor výkonu státní správy I, předchozí souhlas ve smyslu § 24 odst. 2 zákona č. 44/1998 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, pod č. j. 720/500/13, 23361/ENV/13 ze dne 3. 9. 2013. Rozšířením dobývacího prostoru budou pokryty zásoby nevyhrazeného nerostu stavebního kamene výhradního ložiska. Nově stanovené bloky zásob v rámci stanoveného průzkumného území mimo dobývací prostor a mimo původně stanovené zásoby jsou již nevýhradním ložiskem. Předložené oznámení záměru je zpracováno z pohledu ochrany nerostného prostředí dostatečně, předložená hydrogeologická studie, zpracovaná RNDr. Ivanem Korošem, je komplexní a její podmínky pokrývají potřeby ochrany podzemních vod. Z tohoto pohledu se nejvíce potřebuje zpracovat dokumentaci vlivů záměru na životní prostředí.

Vzhledem k obsahu vyjádření ponecháno bez komentáře.

Ministerstvo životního prostředí, odbor ochrany ovzduší, ze dne 5. 9. 2014

Konstatuje, že z výsledků rozptylové studie (příloha oznámení záměru) vyplývá, že realizací záměru dojde k mírnému nárůstu koncentrací u všech modelovaných znečišťujících látek (hodinových i ročních koncentrací NO₂, denních i ročních koncentrací PM₁₀, ročních koncentrací PM_{2,5} a B(a)P). Plánovaný záměr by neměl vyvolat překročení imisního limitu u žádné ze sledovaných znečišťujících látek. S ohledem na to, že v daném území již těžba

probíhá a imisní příspěvky záměru jsou součástí imisního pozadí lokality a rozšířením záměru nedojde k výraznému zhoršení kvality ovzduší, považuje připravovaný záměr za akceptovatelný. Nepožaduje jeho další posuzování podle zákona za předpokladu, že budou dodržena všechna navrhovaná opatření popsaná v oznámení záměru na str. 91 v kapitole D IV.

Relevantní opatření navržená v kapitole D IV. oznámení záměru jsou součástí podmínek závěru zjišťovacího řízení.

Ministerstvo životního prostředí, odbor ochrany vod, ze dne 3. 9. 2014

Konstatuje, že oznámení záměru popisuje dostatečným způsobem vliv záměru na povrchové a podzemní vody. Zdůrazňuje, že maximální pozornost je nutné věnovat havarijním situacím, které mohou nastat únikem provozních kapalin z mechanismů v lomu. Vodárenská nádrž Švihov je vzdálena cca 300 m. Z hlediska ochrany vod nemá k oznámení záměru žádné připomínky.

Relevantní připomínky jsou zohledněny v podmínkách závěru zjišťovacího řízení.

Ministerstvo životního prostředí, odbor geologie, ze dne 9. 9. 2014

K záměru neuplatňuje žádné připomínky.

Vzhledem k obsahu vyjádření ponecháno bez komentáře.

Ministerstvo životního prostředí, odbor odpadů, ze dne 22. 8. 2014

K záměru neuplatňuje žádné připomínky.

Vzhledem k obsahu vyjádření ponecháno bez komentáře.

S ohledem na povahu a rozsah záměru, jeho umístění a charakteristiku předpokládaných vlivů záměru na veřejné zdraví a životní prostředí dospěl příslušný úřad k závěru, že záměr nemá významný vliv na životní prostředí a nebude posuzován podle zákona. Během zjišťovacího řízení obdržel příslušný úřad řadu vyjádření dotčených správních úřadů a dotčených územních samosprávných celků. Většina připomínek z doručených vyjádření má charakter upozornění na zákonné povinnosti, všechny oprávněné požadavky vyplývající z doručených vyjádření jsou zohledněny v podmínkách závěru zjišťovacího řízení. Nesouhlas s realizací záměru vyslovila Česká inspekce životního prostředí, Oblastní inspektorát Praha, oddělení ochrany přírody a oddělení ochrany lesa. Příslušný úřad dospěl po provedení zjišťovacího řízení podle zásad uvedených v příloze č. 2 k zákonu a s ohledem na doplnění informací a reakci na připomínky oddělení ochrany přírody a oddělení ochrany lesa ČIŽP oznamovatelem záměru k závěru, že veškeré připomínky k ochraně přírody a ochraně lesa uvedené ve vyjádření ČIŽP je možno účinně a beze zbytku řešit v následujících fázích přípravy záměru. Součástí podmínek závěru zjišťovacího řízení jsou příslušná opatření k ochraně ovzduší, vod, přírody a krajiny, fauny a flóry apod.

Kopie výše uvedených vyjádření jsou v elektronické podobě k dispozici v Informačním systému EIA na internetových stránkách CENIA, česká informační agentura životního prostředí (<http://www.cenia.cz/eia>) a na stránkách Ministerstva životního prostředí (<http://www.mzp.cz/eia>), pod kódem záměru OV1147, v sekci závěr zjišťovacího řízení.

Závěr zjišťovacího řízení nenahrazuje vyjádření dotčených správních úřadů, ani příslušná povolení podle zvláštních předpisů. Závěr zjišťovacího řízení není rozhodnutím vydaným ve správním řízení a nelze se proti němu odvolat.

Ing. Petr SLEZÁK v. r.
pověřen dočasným zastupováním
při výkonu činností ředitele odboru
posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence
(otisk úředního razítka)

Obdrží:

oznamovatel, dotčené správní úřady, dotčené územní samosprávné celky